

Til
Astrid Aller, MB

E-mail: Astrid.Aller@kk.dk

Politikerspørgsmål vedr. NemKonto

Kære Astrid Aller

Tak for din henvendelse af d. 21. april 2023, hvor du har bedt Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen kommentere på en række kritikpunkter rejst af Stenbroens Jurister vedrørende forvaltningens håndtering af udbetaling af ydelse til borgere uden NemKonto.

Spørgsmål

"Da jeg fik notatet om NemKonto bad jeg Stenbroens Jurister komme med kommentarer til det, og de har en hel række kritikker af forvaltningens håndtering.

Jeg vil gerne have forvaltningens kommentarer til Majas kommentarer. Derudover vil jeg høre, om der er mulighed for, at vi politisk behandler sagen, da der tydeligvis er forskellige muligheder for håndtering af situationen".

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens svar

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (forvaltningen) vil i det følgende kommentere kritikpunkterne i henvendelsen fra Stenbroens Jurister.

Stenbroens Jurister mener, at der består en pligt for kommunen til at foretage kontant udbetaling, hvis det ikke er muligt at udbetale ydelsen på anden vis, og dette ikke skyldes, at borgeren har modsat sig andre løsninger. Stenbroens Jurister anfører i den forbindelse, at afgørelsen fra Ankestyrelsen af november 2022 er konkret begrundet, hvorfor forvaltningen ikke kan henvise til denne afgørelse som begrundelse for at afvise kontant udbetaling i al almindelighed.

Forvaltningen mener for sin del fortsat ikke, at der i lovgivningen er et krav om, at kommuner har pligt til at foretage kontante udbetalinger, hvis en borger ikke har en NemKonto. Forvaltningen henviser til både Bekendtgørelse om NemKonto og Vejledning om aktiv socialpolitik.

Af § 31 i Bekendtgørelse om NemKonto fremgår det, at hvis en borger eller en virksomhed ikke i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig myndighed har anvist en NemKonto eller fået oprettet en specifik konto, skal den offentlige myndighed sikre, at borgeren eller virksomheden får anvist sit tilgodehavende på anden måde.

03-05-2023

Sagsnummer I F2
2023 - 6833

Dokumentnummer i F2
3081860

Sagsnummer i eDoc
2023-0155393

Direktionen

Bernstorffsgade 17
1577 København V

Telefon
3366 3366

www.kk.dk

Direktionen Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Betaling på "anden måde" kan ifølge bekendtgørelsens § 32 ske ved, at den udbetalende myndighed anviser udbetalingen til en statsejet konto oprettet af Digitaliseringsstyrelsen, hvortil den udbetalende myndighed kan udbetale med frigørende virkning, såfremt den udbetalende myndighed underretter betalingsmodtageren forinden, udbetalingen foretages. Når beløbsmodtageren herefter anviser en NemKonto, overføres tilgodehavendet fra den statsejede konto til den anviste NemKonto.

Af samme bekendtgørelses § 32, stk. 2 fremgår det videre, at den udbetalende myndighed alternativt kan vælge selv at foretage udbetalingen efter at have modtaget information fra NemKonto-systemet om, at betaling ikke kan gennemføres på grund af manglende kontooplysning.

Endelig fremgår det af pkt. 424 i Vejledning om en aktiv socialpolitik, at det er den enkelte kommune, der som led i den kommunale administration beslutter, om hjælpen udbetales som kontante beløb ved overførelse til pengeinstitut eller lignende.

Ingen steder i den refererede lovgivning fremgår det, at kommunen har pligt til at foretage kontantudbetaling, hvis en borger ikke har en NemKonto, men alene en forpligtelse til at sikre betaling på "anden måde". Såfremt det havde været lovgivers intention at pålægge kommuner en sådan pligt, havde dette fremgået af bestemmelsernes ordlyd. I stedet lader lovgiver det være op til den enkelte kommune at beslutte, om hjælpen skal udbetales som et kontant beløb.

Forvaltningen er klar over, at Ankestyrelsens afgørelse fra november 2022 ikke er en principmeddelelse, men ikke desto mindre mener forvaltningen fortsat, at afgørelsen kan bruges som fortolkningsbidrag til forståelsen af reglerne på området. Forvaltningen henviser særligt til følgende afsnit, som fremgår på side 2 i afgørelsen fra Ankestyrelsen: *"[...]Vi lægger dog også vægt på, at det efter reglerne er den enkelte kommune, der som led i den kommunale administration beslutter, om hjælp til forsørgelse udbetales som kontante beløb, ved overførsel til pengeinstitut eller lignende. Ankestyrelsen kan således ikke pålægge kommune at udbetale hjælp til forsørgelse som et kontant beløb."*

Uanset at der er tale om en konkret begrundet afgørelse, er ovenstående afsnit efter forvaltningens vurdering Ankestyrelsens opfattelse af, hvordan reglerne på området skal forstås generelt og ikke alene i forhold til den konkrete sag. Ankestyrelsen mener således ikke, at der består en pligt for kommunen til at udbetale hjælp til forsørgelse som et kontantbeløb.

Stenbroens Jurister henviser videre til følgende tekst fra hjemmesiden Nemkonto.dk:

**Direktionen
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen**

"Hvis du ikke kan få oprettet en konto, skal du kontakte den myndighed, du skal have penge fra. Den har nemlig pligt til at udbetale dine penge og kan eventuelt hjælpe dig med at finde en løsning."

Forvaltningen bemærker, at det ikke af denne tekst fremgår, at forvaltningen har en pligt til at foretage kontantudbetaling, men alene en pligt til at udbetale borgerens ydelse. Som det fremgår ovenfor, kan en sådan udbetaling eller frigivelse ske f.eks. til en statsejet konto.

Forvaltningen er klar over, at kontantudbetaling er en mulighed, men har vurderet, at det vil udgøre en for stor sikkerhedsrisiko for både medarbejdere og borgere, hvis forvaltningen foretager kontantudbetalinger. Af denne grund forsøger forvaltningen at løse udfordringen ved at bruge alternative bankkonti eller fx oprette en administrationsaftale, hvor forvaltningen tilbageholder borgerens ydelse og samtidig betaler borgerens faste udgifter. Samtidig er forvaltningen optaget af, at borgers ret til en NemKonto sikres hurtigt, så borgeren kan få ydelser og løn og betale deres faste udgifter. Forvaltningen har et samarbejde med Socialforvaltningen, hvor f.eks. Hjemløseenheden hjælper borgerne med at kontakte bankerne, så en NemKonto kan blive oprettet.

Stenbroens Jurister anfører, at løsningen med en administrationsaftale ikke opfylder forpligtelsen i § 31 i Bekendtgørelse om NemKonto om udbetaling "på anden" måde, da dele af borgerens ydelse stadig tilbageholdes, og forsørgelsespligten dermed ikke bliver overholdt. Forvaltningen bemærker, at administrationsaftaler altid indgås efter aftale med borgeren, og at det i de få konkrete situationer har været en løsning til sikring af betaling af husleje mv. Som det fremgår nedenfor, afventer forvaltningen dialogen mellem KL og Digitaliseringsstyrelsen samt Ombudsmanden og Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet, som formodes at klarlægge, hvordan Bekendtgørelsens bestemmelse om udbetaling skal forstås og udmøntes i praksis.

Stenbroens Jurister beskriver videre, at forvaltningen har truet med ophør af ydelse, fordi en borger havde for mange penge "stående i forvaltningen", som blev vurderet var formue. Forvaltningen bemærker i forhold til denne del, at formuereglene i Lov om Aktiv Socialpolitik iagttages ved en individuel vurdering af borgers konkrete situation, og at ingen ydelse er ophørt på grund af udbetaling af et sådant beløb.

Forvaltningen er klar over, at der er ulemper forbundet med løsningerne og anerkender også de problemstillinger, Stenbroens Jurister rejser, når forvaltningen ikke foretager kontantudbetaling. Forvaltningen ønsker derfor, ligesom Stenbroens Jurister, klarhed over, hvad der er den bedste løsning, når en borger ikke kan anvise en NemKonto. Forvaltningen har af denne grund henvendt sig til KL, da KL er i dialog med Digitaliseringsstyrelsen om løsninger for borgere, der ikke har en bankkonto.

Direktionen
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Beskæftigelses - og integrationsborgmester Jens-Kristian Lütken har derudover kontaktet Ligestillings- og Digitaliseringsministeren om udfordringen med borgernes manglende adgang til NemKonto.

Endelig bemærker forvaltningen, at Folketingets Ombudsmand den 23. marts 2023 har kontaktet Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet for en udtalelse om reglerne for offentlige myndigheders udbetaling af ydelser til personer, der ikke har en NemKonto, hvortil en ydelse kan anvises, herunder spørgsmålet om kontantudbetaling samt udbetaling til en alternativ konto.

Forvaltningen vil justere sin praksis i henhold til de afklaringer, der følger af ovennævnte, og påtænker derfor ikke for nuværende at overveje, om forvaltningens praksis er i overensstemmelse med handicapkonventionen.

Med venlig hilsen

Henrik Lund
Administrerende direktør